

Dosarul nr. 2ra-1605/19

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (judecător Gh. Purici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (judecători A. Gheorghieș, E. Bejenaru și A. Toderaș)

ÎNCHEIERE

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lilia Vreimea, reprezentată de avocatul Victor Panțîru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „ProCredit Bank“ SA împotriva lui Constantin Vreimea și Liliei Vreimea cu privire la încasarea datoriei, inclusiv din contul bunului ipotecat și a bunului gajat, precum și încasarea cheltuielilor de judecată,

și la cererea reconvențională depusă de Lilia Vreimea, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, împotriva BC „ProCredit Bank“ SA cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă, încetarea contractului de fidejusiune și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Constantin Vreimea și Lilia Vreimea, reprezentați de avocatul Victor Panțîru, a fost casată parțial hotărârea din 03 aprilie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, și emisă în această parte o nouă hotărâre, iar în rest, a fost menținută hotărârea din 03 aprilie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 11 noiembrie 2016, BC „ProCredit Bank“ SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin Vreimea și Liliei Vreimea cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei în sumă totală de 32 195, 68 dolari SUA, în baza contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, cu modificările ulterioare, executarea hotărârii judecătorești din contul bunului ipotecat prin deposedarea lui Constantin Vreimea și transmiterea silită în posesia BC „ProCredit Bank“ SA a apartamentului XXXXX, cu suprafața de 63, 7 m², nr. cadastral

XXXXX, în scopul înstrăinării și achitării datoriei acumulate în baza contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, cu modificările ulterioare, evacuarea tuturor bunurilor și persoanelor din bunul imobil nominalizat, executarea hotărârii judecătorești din contul bunului gajat prin deposedarea lui Constantin Vremea și transmiterea silită în posesia BC „ProCredit Bank“ SA a automobilului de model Renault, produs în anul 2000, nr. de înmatriculare XXXXX, în scopul înstrăinării și achitării datoriei acumulate în baza contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, cu modificările ulterioare, și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 19 107, 81 lei (f.d. 1-2, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamanta BC „ProCredit Bank“ SA a susținut că prin contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, modificat și completat prin acordurile adiționale nr. 1 din 23 decembrie 2011, nr. 2 din 26 ianuarie 2012, nr. 3 din 30 iulie 2012 și nr. 4 din 24 septembrie 2012, i-a acordat lui Constantin Vremea un credit în sumă de 50 000 dolari SUA, pe un termen de 120 luni, în scopul cumpărării materialelor de construcție și rambursării creditelor acordate de BC „FinComBank“ SA.

Reclamanta a invocat că executarea corespunzătoare de către Constantin Vremea a obligațiilor asumate în baza contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 a fost garantată prin contractul de ipotecă nr. 11001896/11002168 (A) din 24 ianuarie 2011, încheiat între reclamantă și Constantin Vremea, autentificat de notarul public Radu Boldescu și înregistrat sub nr. 497, prin care în favoarea reclamantei a fost constituită ipoteca asupra apartamentului XXXXX, cu suprafața de 63, 7 m², nr. cadastral XXXXX.

Reclamanta a specificat că părțile la contractul de ipotecă nr. 11001896/11002168 (A) din 24 ianuarie 2011 au evaluat apartamentul cu nr. cadastral XXXXX la suma de 279 000 lei.

Reclamanta a afirmat că executarea corespunzătoare de către Constantin Vremea a obligațiilor asumate în baza contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 a fost garantată și prin contractul de gaj nr. 11001896/11002168 (B) al transportului auto din 24 ianuarie 2011, încheiat între reclamantă și Constantin Vremea, prin care în favoarea reclamantei a fost constituit gajul asupra automobilului de model Renault, produs în anul 2000, nr. de înmatriculare XXXXX.

Reclamanta a precizat că părțile la contractul de gaj nr. 11001896/11002168 (B) al transportului auto din 24 ianuarie 2011 au evaluat acest automobil la suma de 46 000 lei.

De asemenea, reclamanta a menționat că ulterior, executarea corespunzătoare de către Constantin Vremea a obligațiilor asumate în baza contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 a fost garantată prin contractul de fidejusiune la contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, modificat și completat prin acordul adițional nr. 1 din 23 decembrie 2011, încheiat între reclamantă și Lilia Vremea, prin care aceasta, în calitate de fidejutor, a garantat, cu întreg patrimoniul său prezent și viitor, inclusiv cu veniturile ce se vor realiza din orice activități, executarea în mod solidar cu Constantin Vremea a obligațiilor respective.

În continuare, reclamanta a indicat că, Constantin Vremea s-a obligat să ramburseze creditul conform graficului de achitări enunțat în anexa nr. 1 la contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, care constituie parte integrantă a acestuia.

Reclamanta a relevat că drept urmare a neachitării lunare de către Constantin Vremea a plăților potrivit contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, reclamanta a expediat la data de 23 ianuarie 2013 și la 05 august 2016, în adresa lui Constantin Vremea și a Liliei Vremea notificări prin care aceștia au fost informați despre încălcarea prevederilor contractuale, fiindu-le solicitată achitarea restanțelor acumulate, precum și rambursarea anticipată a sumei integrale a creditului, a dobânzii aferente și a penalităților calculate.

Reclamanta a evidențiat că în termenul stabilit Constantin Vremea și Lilia Vremea nu au achitat datoria.

Reclamanta a reliefat că potrivit pct. 6.1 din contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, pentru neachitarea în termen a plăților (credit și dobânda calculată) stabilite în graficul de rambursare, Constantin Vremea s-a obligat să achite în beneficiul reclamantei o penalitate în mărime de 0, 5% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi de restanță și până la data efectuării plății, inclusiv.

Astfel, reclamanta a declarat că la 12 martie 2013, în conformitate cu prevederile art. 67 din Legea nr. 449 din 30 iulie 2001 cu privire la gaj, a înregistrat în Registrul gajului bunurilor mobile preavizul privind exercitarea dreptului de gaj nr. 11-104.

La fel, reclamanta a punctat că la 12 martie 2013, a înregistrat la Oficiul cadastral teritorial Soroca al ÎS „Cadastru“ preavizul privind executarea dreptului de ipotecă nr. 11-103.

Reclamanta a relatat că prin scrisorile nr. 11-199 și 11-200 din 26 iunie 2013, le-a solicitat lui Constantin Vremea și Liliei Vremea transmiterea benevolă a bunurilor gajate, însă scrisorile au fost ignorate.

Reclamanta a susținut că ulterior, la solicitările lui Constantin Vremea și a Liliei Vremea din 17 septembrie 2013 și 15 ianuarie 2014, a fost luată decizia de achitare a sumei de 250 dolari SUA lunar în contul rambursării soldului creditului, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 11-057 din 19 februarie 2014, recepționată de Constantin Vremea.

Reclamanta a specificat că achitățile în quantumul respectiv au fost efectuate în perioada februarie-mai 2016, fiind repartizate la achitarea soldului creditului, dar mai apoi au fost încetate.

Reclamanta a indicat că după aceasta, ca urmare a negocierilor între reclamantă și Constantin Vremea, a fost luată decizia de achitare a sumei de 150 euro lunar, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 4263-1 din 06 mai 2016, recepționată de Constantin Vremea, însă această înțelegere nu a fost acceptată.

În final, reclamanta a arătat că la situația din 06 octombrie 2016, suma totală a datoriilor acumulate conform contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, cu modificările ulterioare, este de 44 996, 23 dolari SUA, fiind

compusă din suma de 21 408, 49 dolari SUA cu titlu de sold al creditului restant, suma de 10 787, 19 dolari SUA cu titlu de dobândă aferentă creditului și suma de 12 800, 55 SUA cu titlu de penalitate calculată potrivit pct. 6.1 din contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, însă reclamanta a decis anularea acestei sume.

În ședința de judecată din 13 septembrie 2017, avocatul Victor Panțîru, în calitate de reprezentant al pârâtei în acțiunea inițială, Lilia Vreamea, a înaintat cerere reconvențională împotriva BC „ProCredit Bank“ SA cu privire la declararea nulității absolute a contractului de ipotecă nr. 11001896/11002168 (A) din 24 ianuarie 2011, încheiat între BC „ProCredit Bank“ SA și Constantin Vreamea, autentificat de notarul public Radu Boldescu și înregistrat sub nr. 497, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de ipotecă înregistrat sub nr. 7801/11/711 din 25 ianuarie 2011 asupra apartamentului XXXXX, cu suprafața de 63, 7 m², nr. cadastral XXXXX, evaluat de părțile la contractul de ipotecă la suma de 279 000 lei, încetarea contractului de fidejusiune la contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, modificat și completat prin acordul adițional nr. 1 din 23 decembrie 2011, și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei (f.d. 110-112; 136, vol. I).

În motivarea cererii reconvenționale, reclamanta în acțiunea reconvențională Lilia Vreamea, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, a susținut că la 12 octombrie 1991, s-a căsătorit cu Constantin Vreamea, iar la 08 mai 2003, aceștia au cumpărat apartamentul XXXXX, cu suprafața de 63, 7 m², nr. cadastral XXXXX.

În context, reclamanta în acțiunea reconvențională a făcut trimitere și la prevederile art. 371 alin. (1) din Codul civil.

Reclamanta în acțiunea reconvențională a indicat că la 24 ianuarie 2011, BC „ProCredit Bank“ SA și Constantin Vreamea au încheiat contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, în baza căruia Constantin Vreamea a primit un credit în sumă de 50 000 dolari SUA pe un termen de 120 luni, dobânda anuală fiind de 13, 7525%.

Reclamanta în acțiunea reconvențională a notat că prin acordul adițional nr. 1 din 23 decembrie 2011, pct. 1.6.2 din contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 a fost completat, fiind expus în următoarea redacție: „Garanții personale: Cialic Alegotina și Vreamea Lilia“.

Reclamanta în acțiunea reconvențională a evidențiat că prin acordul adițional nr. 2 din 26 ianuarie 2012, anexa nr. 1 la contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 în redacția din 23 decembrie 2011 a fost anulată, intrând în vigoare anexa nr. 1 în redacția din 26 ianuarie 2012.

Reclamanta în acțiunea reconvențională a relevat că prin acordul adițional nr. 3 din 30 iulie 2012, pct. 1.6 din contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 a fost modificat în sensul menținerii doar a obiectelor contractului de ipotecă nr. 11001896/11002168 (A) din 24 ianuarie 2011 și a contractului de gaj nr. 11001896/11002168 (B) al transportului auto din 24 ianuarie 2011, precum și a fidejusiunii Lilieii Vreamea în calitate de garanții.

Reclamanta în acțiunea reconvențională a afirmat că prin acordul adițional nr.

4 din 24 septembrie 2012, anexa nr. 1 la contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 în redacția din 26 ianuarie 2012 a fost anulată, intrând în vigoare anexa nr. 1 în redacția din 24 septembrie 2012.

Reclamanta în acțiunea reconvențională a invocat că, contractul de ipotecă nr. 11001896/11002168 (A) din 24 ianuarie 2011 este lovit de nulitate absolută, având în vedere prevederile art. 369 alin. (2) din Codul civil și ale art. 10 alin. (1)-(2) din Legea nr. 142 din 26 iunie 2008 cu privire la ipotecă, deoarece Lilia Vreema, în calitate de coproprietară devălmașă a apartamentului cu nr. cadastral XXXXX, nu și-a dat acordul la constituirea în favoarea BC „ProCredit Bank“ SA a ipotecii asupra acestui apartament.

În continuare, reclamanta în acțiunea reconvențională a indicat că, contractul de fidejusiune la contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 a încetat de drept în temeiul art. 1167 alin. (2) din Codul civil, deoarece rata dobânzii prevăzută în contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 a fost majorată în două rânduri de către BC „ProCredit Bank“ SA fără consimțământul Liliei Vreema, și anume la data de 02 februarie 2016 – de la 13, 7525% la 13, 8462% și la data de 15 august 2016 – de la 13, 8462% la 13, 9242%.

De asemenea, reclamanta în acțiunea reconvențională a reliefat că și prin noile grafice de rambursare s-a mărit responsabilitatea sa în calitate de fidejutor, ceea ce atrage încetarea de drept a fidejusiunii.

Prin hotărârea din 03 aprilie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de BC „ProCredit Bank“ SA împotriva lui Constantin Vreema și Liliei Vreema cu privire la încasarea datoriei inclusiv din contul bunurilor gajate și ipotecate. S-a încasat în beneficiul BC „ProCredit Bank“ SA, în mod solidar din contul lui Constantin Vreema și Liliei Vreema, suma de 32 195, 68 dolari SUA, convertiți în lei la cursul oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova la momentul executării hotărârii, cu titlu de rambursare a datoriei conform contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 și contractului de fidejusiune nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011. S-a încasat în beneficiul BC „ProCredit Bank“ SA, în mod solidar din contul lui Constantin Vreema și Liliei Vreema, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 19 107, 81 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4 500 lei. S-a dispus executarea hotărârii inclusiv din contul bunurilor ipotecate prin deposedarea lui Constantin Vreema și transmiterea silită, pentru a fi comercializat, în posesia BC „ProCredit Bank“ SA, bunul imobil gajat – apartamentul XXXXX, cu suprafața de 63, 7 m², nr. cadastral XXXXX, cu evacuarea proprietarilor, locatarilor și bunurilor, fără acordarea altui spațiu locativ. S-a dispus executarea hotărârii inclusiv din contul bunurilor gajate prin deposedarea lui Constantin Vreema și transmiterea silită, pentru a fi comercializat, în posesia BC „ProCredit Bank“ SA, bunul imobil gajat – automobilul de model Renault Espace, anul producerii 2000, nr. de înmatriculare XXXXX, culoarea violet, codul unității XXXXX, motorul nr. XXXXX, caroseria XXXXX. A fost respinsă ca neîntemeiată cererea reconvențională înaintată de Lilia Vreema, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, cu privire la declararea nulității

absolute a contractului de ipotecă și încetarea contractului de fidejusiune (f.d. 194-201, vol. I).

La 04 aprilie 2018, Constantin Vreimea și Lilia Vreimea, reprezentați de avocatul Victor Panțîru, au declarat apel împotriva hotărârii din 03 aprilie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central (f.d. 193, vol. I).

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Constantin Vreimea și Lilia Vreimea, reprezentați de avocatul Victor Panțîru. A fost casată hotărârea din 03 aprilie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central, în partea executării hotărârii din contul bunurilor ipotecate prin deposedarea lui Constantin Vreimea și transmiterea silită pentru a fi comercializat, în posesia BC „ProCredit Bank“ SA a bunului imobil gajat, cu evacuarea, și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de BC „ProCredit Bank“ SA împotriva lui Constantin Vreimea și Lileei Vreimea cu privire la executarea hotărârii din contul bunurilor ipotecate prin deposedarea lui Constantin Vreimea și transmiterea silită pentru a fi comercializat, în posesia BC „ProCredit Bank“ SA, bunul imobil gajat – apartamentul XXXXX, cu suprafața de 63, 7 m², nr. cadastral XXXXX, cu evacuarea proprietarilor, locatarilor și bunurilor, fără acordarea altui spațiu locativ. A fost admisă parțial cererea reconvențională înaintată de Lilia Vreimea împotriva BC „ProCredit Bank“ SA cu privire la declararea nulității absolute a contractului de ipotecă și încetarea contractului de fidejusiune. S-a anulat contractul de ipotecă nr. 11001896/11002168 (A) din 24 ianuarie 2011 a bunului imobil, ce constă din apartamentul XXXXX, înregistrat în Registrul bunurilor imobile sub nr. cadastral XXXXX, evaluat de părți la prețul de 270 000 lei, situat în XXXXX, încheiat între BC „ProCredit Bank“ SA și Constantin Vreimea. S-a indicat că prezenta decizie servește drept temei pentru radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de ipotecă înregistrat sub nr. 7801/11/711 din 25 ianuarie 2011 asupra bunului imobil ce constă din apartamentul XXXXX, înregistrat în Registrul bunurilor imobile sub nr. cadastral XXXXX, evaluat de părți la prețul de 270 000 lei, situat în XXXXX. În rest, a fost menținută fără modificări hotărârea din 03 aprilie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central (f.d. 20-34, vol. II).

În consolidarea soluției emise, cu referire la pretenția Lileei Vreimea privind încetarea contractului de fidejusiune la contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, modificat și completat prin acordul adițional nr. 1 din 23 decembrie 2011, instanța de apel a reținut că Lilia Vreimea, în calitate de fidejutor, a garantat, cu întreg patrimoniul său prezent și viitor, inclusiv cu veniturile ce se vor realiza din orice activități, executarea în mod solidar cu Constantin Vreimea a obligațiilor pe care acesta și le-a asumat în baza contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că atâta timp cât Lilia Vreimea a fost de acord cu prevederile contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, inclusiv cu pct. 4.3, în care se menționează că BC „ProCredit Bank“ SA poate modifica, în mod unilateral, dobânda în funcție de indicele de referință LIBOR 6M, iar informația despre acest indice este oficială și publică, Lilia

Vreamea nu este îndreptățită să invoce că prin majorarea dobânzii în două rânduri, și anume la data de 02 februarie 2016 – de la 13, 7525% la 13, 8462% și la data de 15 august 2016 – de la 13, 8462% la 13, 9242%, s-a mărit răspunderea fidejursorului Lilia Vreamea.

La 28 martie 2019, Lilia Vreamea, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea parțială a hotărârii din 03 aprilie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central, și a deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, cu respingerea cererii de chemare în judecată depuse de BC „ProCredit Bank“ SA, în partea ce se referă la fidejusiune, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă cererea reconvențională depusă de Lilia Vreamea (f.d. 44-50, vol. II).

În motivarea recursului, recurenta Lilia Vreamea, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, a susținut că instanța de apel a încălcat procedura de administrare a probelor, ceea ce a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În particular, recurenta a indicat că pct. 4.3 din contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 prevede expres că BC „ProCredit Bank“ SA poate modifica, în mod unilateral, dobânda în funcție de indicele de referință LIBOR 6M, însă doar cu condiția notificării debitorului, adică a lui Constantin Vreamea, cu cel puțin 10 zile înainte de modificare.

La fel, recurenta a evidențiat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că potrivit pct. 4.4 din contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, în cazul modificării ratei dobânzii, rata noua a dobânzii se consideră acceptată dacă, urmare a notificării, Constantin Vreamea nu restituie soldul creditului și nu achită alte sume supuse plății către BC „ProCredit Bank“ SA, până la data aplicării ratei dobânzii noi, adică 31 ianuarie sau 31 iulie respectiv.

Recurenta a notat că instanța de apel nu a dat nicio apreciere faptului că prin semnarea acordului adițional nr. 4 din 24 septembrie 2012 la contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011, a fost întocmit un nou grafic de rambursare a creditului, cu rate lunare mai mici decât cele inițiale, din motiv că o parte din suma creditului a fost achitată anticipat.

Recurenta a declarat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, și anume prevederile art. 13 lit. c) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, or această lege nu exista la data încheierii contractului de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011.

Recurenta a afirmat că, contractul de fidejusiune la contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 a încetat de drept în temeiul art. 1167 alin. (2) din Codul civil, deoarece rata dobânzii prevăzută în contractul de credit nr. 11001896/11002168 din 24 ianuarie 2011 a fost majorată în două rânduri de către BC „ProCredit Bank“ SA fără consimțământul Lilieii Vreamea, și anume la data de 02 februarie 2016 – de la 13, 7525% la 13, 8462% și la data de 15 august 2016 – de la 13, 8462% la 13, 9242%.

Recurenta consideră că instanța de apel nu și-a motivat decizia în modul

corespunzător, încălcându-i dreptul la un proces echitabil, garantat la art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

La 16 iulie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimetei BC „ProCredit Bank“ SA copia cererii de recurs depuse de Lilia Vreema, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți (f.d. 70, vol. II).

Intimata BC „ProCredit Bank“ SA nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Lilia Vreema, reprezentată de avocatul Victor Panțîru.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum rezultă din materialele cauzei, în fișa de însoțire nr. 1872 este indicat că la 29 ianuarie 2019, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa recurentei Lilia Vreema și a reprezentantului acesteia, avocatului Victor Panțîru, copia deciziei integrale din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți (f.d. 36, vol. II).

Însă, în avizul de primire nr. DS3118099945AS, pe care l-a semnat recurenta Lilia Vreema, nu este indicată data exactă de recepționare a copiei deciziei integrale din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți (f.d. 39, vol. II).

Totodată, completul constată că reprezentantul recurentei Lilia Vreema, avocatul Victor Panțîru, nu a recepționat copia deciziei integrale din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, trimiterea poștală fiind restituită cu mențiunea „nereclamat“ (f.d. 40, vol. II).

Astfel, completul consideră că recurenta Lilia Vreema, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, care a declarat recursul la 28 martie 2019, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului declarat de Lilia Vreema, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele raționamente.

Conform art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alin. (2) și (3) ale art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Respectiv, completul relevă că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Lilia Vremea, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, se referă la dezacordul recurenteii cu soluțiile pronunțate de către instanțele ierarhic inferioare, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, acestea nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, completul accentuează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume dacă se invocă aprecierea arbitrară a probelor de către instanța judecătorească sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Însă, din recursul declarat de Lilia Vremea, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, nu rezultă că instanțele ierarhic inferioare au apreciat arbitrar probele.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă garanțiilor unui proces echitabil, consfințite la art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe calea recursului pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Totodată, completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate

varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 02 octombrie 2014), iar în concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul notează că argumentele invocate în recurs nu au vocația de a duce la modificarea soluției în prezenta cauză, or acestea nu atestă examinarea raportului juridic litigios de către instanțele ierarhic inferioare cu încălcarea normelor de drept material și procedural sau a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lilia Vreamea, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Lilia Vreamea, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „ProCredit Bank“ SA împotriva lui Constantin Vreamea și Liliei Vreamea cu privire la încasarea datoriei, inclusiv din contul bunului ipotecat și a bunului gajat, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională depusă de Lilia Vreamea, reprezentată de avocatul Victor Panțîru, împotriva BC „ProCredit Bank“ SA cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă, încetarea contractului de fidejusiune și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan